

specifikace: K projednání a rozhodnutí sporu o vypořádání SJM (zahájeného po schválení oddlužení některého z manželů), je v prvním stupni věcně příslušný krajský (insolvenční) soud podle § 7a písm. b) IZ, neboť jde o incidenční spor podle § 159 odst. 1 písm. c) IZ, přičemž pro právní posouzení, zda se jedná o incidenční spor či nikoli, není významné, že SJM zaniklo před zahájením insolvenčního řízení, ale to, že řízení o vypořádání SJM, jehož účastníkem je dlužník, bylo zahájeno až po zahájení insolvenčního řízení, resp. po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.

§ 7a písm. b) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

XY INS XY
101 VSPH 553/2021
82 ICm 294/2021

USNESENÍ

žalobkyně: **B. Š.**
zastoupena Mgr. Ladislavem Malečkem, advokátem
sídlem Nerudova 1419/22, 412 01, Litoměřice

proti

žalovanému: **I. Š.**

o vypořádání společného jmění manželů,

vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod sp. zn. 82 ICm 294/2021,
o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobou proti bývalému manželu (dále též jen „žalovaný“), doručenou dne 3. 2. 2021 Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „předkládající soud“), se žalobkyně domáhá vypořádání společného jmění manželů (dále jen „SJM“), které zaniklo dnem XY 2018, kdy nabyl právní moci rozsudek Okresního soudu v Děčíně sp. zn. XY o rozvodu manželství žalobkyně a žalovaného.
2. Předkládající soud postupem dle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) předložil věc Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále též „nadřízený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti soudu s tím, že žaloba shodného znění mezi těmiž účastníky byla podána u Okresního soudu v Děčíně již XY 2020 a je u tamního soudu projednávána pod sp. zn. XY. Projednání později podané žaloby tak brání

překážka věci zahájené. O ní je dle názoru předkládajícího soudu příslušný rozhodnout Okresní soud v Děčíně, neboť SJM zaniklo před zahájením insolvenčního řízení ve věci žalovaného manžela, v němž bylo schváleno oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.

3. Účastníci se k procesnímu návrhu předkládajícího soudu nevyjádřili. Insolvenční správce žalovaného, společnost Isolvency Project, v. o. s., na výzvu soudu sdělil, že se dle jeho názoru jedná o incidenční spor podle § 159 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona č.182/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), k jehož projednání jsou příslušné krajské (insolvenční) soudy. Předmětný majetek je zapsán do majetkové podstaty žalovaného, má být zpeněžen, a proto by měl být účastníkem řízení insolvenční správce.
4. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (ust. § 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (ust. § 104a odst. 1 o. s. ř.).
5. Pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení je rozhodující obsah žaloby (návrhu), resp. předmět řízení (viz např. usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10).
6. Podle ust. § 7 IZ, nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
7. Podle ust. § 7a písm. b) IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně v incidenčních sporech.
8. Podle ust. § 159 odst. 1 písm. c) IZ incidenčními spory jsou spory o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela.
9. Jak je uvedeno v bodě 1. odůvodnění tohoto usnesení, manželství žalobkyně a žalovaného bylo pravomocně rozvedeno dne XY 2018. Z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku se podává, že insolvenční řízení ve věci žalobkyně, projednávané Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. XY INS XY/XY, bylo ukončeno usnesením o splnění oddlužení a o osvobození dlužnice od placení zbývajících pohledávek ze dne XY 2019, které nabylo právní moci dnem XY 2019. Insolvenční řízení ve věci žalovaného, projednávané Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod sp. zn. XY INS XY / XY, pak bylo zahájeno dne XY 2019, přičemž oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty bylo schváleno usnesením ze dne XY 2020 a dosud neskončilo.
10. Nadřízený soud na základě skutečností shora uvedených dospěl k závěru, že věcně příslušným k projednání žaloby na vypořádání SJM je v prvním stupni krajský (insolvenční) soud podle § 7a písm. b) IZ, neboť spor o vypořádání SJM (zahájený po schválení oddlužení některého z manželů), je incidenčním sporem podle § 159 odst. 1 písm. c) IZ. Nadřízený soud v této souvislosti poznamenává, že pro právní posouzení, zda se jedná o incidenční spor či nikoli, není významné, že SJM zaniklo před zahájením insolvenčního řízení, ale to, že řízení o vypořádání SJM, jehož účastníkem je dlužník, bylo zahájeno až po zahájení insolvenčního řízení, resp. po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty. Uvedený závěr plyne mj. též z komentáře k insolvenčnímu zákonu, podle něhož „se o incidenční spor nejedná v případě, kdy příslušné řízení o vypořádání SJM bylo zahájeno před prohlášením konkursu na majetek některého z účastníků, respektive před schválením oddlužení účastníka řízení“ (Sprinz, P., Jirmásek, T., Řeháček, O., Vrba, M., Zoubek, H. a kol. Insolvenční zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2019, 715 s.).

11. Vrchní soud v Praze, jako soud nadřízený, proto rozhodl dle ust. § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy, a to ve smyslu ust. § 7a písm. b) a ust. § 159 odst. 1 písm. c) IZ.
12. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.). Tím však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (ust. § 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 22. července 2021

JUDr. Radka Šimková
předsedkyně senátu